

ГОЛОВНЕ

ХРОНІКИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

№110, 6–12 вересня, 2022

ЗСУ УСПІШНО КОНТРАТАКУЮТЬ, ДЕОКУПОВАНО ПОНАД 6 ТИСЯЧ КВАДРАТНИХ КІЛОМЕТРІВ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Українські збройні сили ведуть успішний контрнаступ в Харківській області, а також на півдні та сході країни. За минулий тиждень ЗСУ звільнили [більшу](#) територію, ніж була окупована російськими військами з квітня. За офіційними [заявами](#), розмір деокупованих територій — понад 6 тисяч квадратних кілометрів.

Міноборони Росії опублікувало [мапу](#), де продемонструвало, що окупаційні війська залишили майже всю територію Харківської області. Проте відступ називають "операцією зі згортання та організованого перекидання угруповання військ". Про те, як російські телеканали висвітлюють тему відступу із Харківської області, [розповідає](#) "Медуза".

ЗМІ [повідомляють](#), що низка російських підрозділів на півдні намагається домовитися з ЗСУ про здачу зброї. Водночас російські збройні сили й надалі застосовують тактику терору та [атакують](#) об'єкти цивільної інфраструктури. Внаслідок обстрілів було тимчасово призупинене енергопостачання в Харківській, Полтавській, Сумській, Дніпропетровській та частково Донецькій та Запорізькій областях.

За оцінками Інституту вивчення війни (ISW), Україна здобуває "рішучу перемогу" в битві з російськими окупаційними військами за Харківську область. Експерти зазначають, що український прорив та операції на північ від Ізюму повністю розвалили російську оборону по всьому північному сходу України. Зазначається, що український контрнаступ "шокував росіян" і викликав їхній панічний відступ. Також вони не замінували райони відступу, там залишилася велика кількість техніки та запасів, які українські сили можуть використовувати для подальших контрнаступальних операцій.

Фото: Президент Зеленський з військовими в деокупованому Ізюмі [/Zelenskiy official](#)

Інформація про нові звільнені населені пункти активно публікується в соцмережах, і згодом підтверджується Генштабом ЗСУ. 11 вересня головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний [повідомив](#), що на Харківському напрямку до виходу на державний кордон з Росією залишається 50 кілометрів. 12 вересня на окремих ділянках фронту сили ЗСУ [вийшли](#) до кордону.

Під час контрнаступу сили оборони України звільнили [кілька сотень](#) населених пунктів, зокрема Балаклію, [Ізюм](#) та [Куп'янськ](#) Харківської області, [Святогірськ](#) Донецької області. Також українські військові зайшли до [Вовчанська](#) (Харківська область), — це місто на одній із ключових наземних ліній зв'язку з російським військово-транспортним вузлом у Белгороді.

Відео та репортажі про те, як жителі деокупованих населених пунктів зустрічають військовослужбовців ЗСУ — тут ([1](#), [2](#), [3](#), [4](#), [5](#)).

Про ситуацію на фронті станом на ранок 13 вересня [розповідає](#) Генштаб ЗСУ. Про ситуацію в регіонах — [тут](#).

На звільнених територіях України [фіксують](#) факти порушення міжнародного гуманітарного права та правил ведення війни з боку окупантів. Загалом в Україні задокументували понад 18 тисяч воєнних злочинів, — про ініціативу "Трибунал для Путіна" [розповідає](#) Радіо Свобода. Свідчення мешканців звільненої [Балаклії](#) публікує ВВС, про те, що відбувалося в окупованій [Херсонській](#) області, пише видання "Бабель", а про [Харківську](#) область — "Медуза".

ЄС НАДАСТЬ УКРАЇНІ 5 МЛРД ЄВРО

Кабінет міністрів України, Європейська комісія та Світовий банк провели оцінку збитків та потреб України, та описали наслідки вторгнення для 20 секторів економіки. За їхніми підрахунками, Україні потрібно 349 мільярдів доларів для відновлення та реконструкції. Оскільки війна триває, то ця сума збільшуватиметься. Повний звіт — [тут](#).

За даними Київської школи економіки (KSE), до 5 вересня загальна сума прямої шкоди інфраструктурі в Україні [зросла](#) до 114,5 мільярда доларів, понад 70% збитків — це зруйновані житлові будинки та об'єкти інфраструктури.

Кабмін України планує [виділити](#) із резервного фонду бюджету 400 мільйонів гривень на відновлення пошкоджених об'єктів енергетичної інфраструктури та допомогу деокупованим територіям Харківської області.

Рада Європейського Союзу схвалила надання Україні 5 мільярдів євро макрофінансової допомоги. А вже у жовтні Європейський Союз має надати Україні транш на 3 мільярда євро — це остання частина допомоги загальною сумою 9 мільярдів євро, [повідомив](#) прем'єр-міністр Денис Шмигаль. До кінця 2022 року Україна [планує](#) отримати близько 12 мільярдів доларів фінансової допомоги від партнерів.

Планується також вимагати від Росії сплати [репарацій](#) у розмірі щонайменше 300 мільярдів доларів. Україна хоче, щоби Генасамблея ООН у жовтні ухвалила резолюцію про створення фонду відшкодування збитків, завданих країні, і Мін'юст України [працює](#) над резолюцією щодо створення такого фонду.

РОСІЯ: САНКЦІЇ ТРИВАЮТЬ, КРИЗА ДОВІРИ ДО ОФІЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Рада Європейського Союзу ухвалила рішення про повне [припинення](#) угоди про спрощення візового режиму з Росією з 12 вересня. Також кордони для громадян Росії із шенгенськими візами [закривають](#) Естонія, Латвія, Литва та Польща.

Рада національної безпеки та оборони України ввела [санкції](#) проти ще 606 осіб із числа правлячої верхівки Росії.

На тлі санкцій та замовчуванні реалій війни у російському інфополі знову виникла [криза](#) довіри до офіційної інформації.

Команда проекту "Лабораторія публічної соціології" зазначає, що хоча опитування показують високий рівень підтримки воєнних дій з боку громадян Росії, вони тільки частково допомагають зрозуміти, що саме росіяни думають про війну. На основі проведеного Лабораторією дослідження, була оприлюднена [доповідь](#) "Далека близька війна", її мета — описати спектр позицій у російському суспільстві у їхній складності та неоднозначності.

США РОЗРОБЛЯЮТЬ ПЛАН ПІДТРИМКИ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ВІЙНИ

Відбулося п'яте [засідання](#) Контактної групи з питань оборони України (групи у форматі

"Рамштайн"), однією з основних тем стала середньострокова та довгострокова оборонна співпраця. США [затвердили](#) новий пакет військової допомоги Україні на суму 675 мільйонів доларів. Міністр оборони України Олексій Резніков подякував країнам-союзницям і підтвердив, що співпраця триває.

[Естонія](#) передала Україні перший безпілотний гусеничний бронетранспортер, який використовуватиметься для перевезення поранених. [Норвегія](#) передасть Україні протитанкові ракети та прилади нічного бачення. [Німеччина](#) передала першу радіолокаційну станцію COBRA та зенітні самохідні артилерійські установки Gerard.

[Пентагон](#) готує докладний аналіз та розробляє способи підтримки Збройних сил України в середньостроковій та довгостроковій перспективах, зокрема після закінчення війни з Росією, а Державний департамент США [оголосив](#) про намір виділити ще 2,2 мільярда доларів на довгострокову підтримку безпеки України та її сусідів. Влада України запросила в США додаткові постачання озброєння, зокрема ракетні системи великої дальності — про це [пише](#) The Wall Street Journal. Всього до списку входить близько 29 найменувань військових товарів, які необхідні Україні для продовження боротьби у 2023 році на тлі успішного контрнаступу цієї осені.

Президент України Володимир Зеленський [вважає](#), що зима, що наближається, може стати переломною для звільнення окупованих Росією територій України, але для цього українська армія потребує систематичних поставок озброєння. Цю потребу [аналізує](#) Atlantic Council. Про те, що Росія робить у спробах зупинити західну підтримку України — [публікація](#) "Донбас Реаліі".

Головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний опублікував [колонку](#), де спрогнозував новий етап війни з Росією після деокупації Криму. Він зазначає, що навіть після звільнення півострова російська агресія триватиме, для її стримування Україні необхідно переоснастити армію за допомогою партнерів та отримати далекобійні ракети.

РОСІЯ ДОСІ НЕ НАДАЛА ООН ДОСТУПУ ДО УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ

З території так званої "ДНР" через півтора місяці перемовин вдалося повернути тіло загиблого волонтера Пола Урі, громадянина Великої Британії — про це [повідомив](#) Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубинець. Його тримали в окупованому Донецьку. Хоча раніше "представники ДНР" заявляли, що причиною смерті волонтера були "хвороби та стрес", на його тілі є численні порізи та сліди тортур. Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба [зазначив](#), що затримання та тортури цивільних "є варварством і жахливим військовим злочином".

Моніторингова місія ООН із прав людини в Україні [заявила](#), що Росія досі не надає доступу до українських військовополонених, така сама ситуація і з військовополоненими, яких утримують на територіях підконтрольних Росії "Л/ДНР". Також наголошується, що полонені українські військовослужбовці зазнають тортур та жорстокого поводження. Водночас, наголосили в Місії, Україна надає безперешкодний доступ до взятих у полон російських військовослужбовців. Проте тут присутні випадки тортур та жорстокого поводження, насамперед, після захоплення, під час перших допитів чи перевезення до місць утримання.

Репортаж про те, як люди шукають зниклих на війні близьких, [публікує](#) Громадське.

СПРОСТУВАННЯ ФЕЙКІВ

РОСІЯ ЗАЯВЛЯЄ, ЩО УКРАЇНА ЕКСПОРТУЄ ЗБІЖЖА ДО ЄС ЗАМІСТЬ АФРИКИ, ООН ЦЕ СПРОСТОВУЄ

Російські [ЗМІ поширюють публікації](#), що Україна експортує збіжжя переважно до країн ЄС, а не Азії та Африки, які найбільше його потребують. Про це вперше [заговорив](#) президент Росії Володимир Путін на Східному економічному форумі 7 вересня. Він заявив, що Москва зробила все, щоб українське зерно було вивезене, але лише два з 87 кораблів вирушили до Африки. З цього він робить висновок про необхідність [обмежити](#) вивезення зерна Україною.

Проте ці заяви є фейками. На [сайті](#) ООН відстежується кожне судно, яке виходить із портів України. Головними одержувачами української пшениці є Єгипет, Індонезія, Бангладеш, Туреччина та Ємен. Розвідка Міноборони Великої Британії [підкреслює](#), що мета Росії — за допомогою цих заяв зняти із себе відповідальність за проблеми з продовольчою безпекою у світі: "Твердження Путіна не відповідають дійсності. Приблизно 30% вантажів було відправлено до неможливих країн Африки, Середнього Сходу та Азії. Росія імплементує цілеспрямовану стратегію дезінформації та намагається зняти із себе відповідальність за проблеми продовольчої безпеки, дискредитувати Україну та мінімізувати протидію вторгненню".

Подібні заяви неодноразово [спростовували](#) й в Україні, зокрема це робило Міністерство інфраструктури. Воно [вказує](#), що тільки до Африки було відправлено 16 суден: 8 до Єгипту, 3 до Судану, по одному — до Кенії, Алжиру, Сомалі, Джибуті та Лівії, і ще 2 судна були зафрахтовані для країн Африки Всесвітньою продовольчою програмою ООН.

Крім того, радник голови Офісу президента України Михайло Подоляк у коментарі Reuters [наголосив](#), що права голосу в рамках "зернової угоди" Росія не має. Подібну ситуацію в серпні аналізували проекти "[Детектор Медіа](#)" та "[Детектор міфів](#)", а StopFake [збирав](#) основні російські наративи про українське збіжжя.

Дослідження ситуації з експортом збіжжя [пропонує](#) видання Financial Times.

Щоб отримувати новини щодо російсько-української війни, підпишіться [тут](#).

Цей бюлетень є продуктом міжнародної платформи громадянського суспільства CivilMPlus та підготовлений у рамках проекту "Діалог за взаєморозуміння та право: посилення внеску громадянського суспільства у врегулювання конфлікту, демократичний та регіональний розвиток та підготовку безпечної реінтеграції на сході України". Проект реалізується за фінансової підтримки Федерального Міністерства закордонних справ Німеччини.